

Az Európai Unió
Tanácsa

Brüsszel, 2021. május 28.
(OR. en)

9163/21

SPACE 60
RECH 271
COMPET 427
MI 396
IND 146
ENV 375
EU-GNSS 28
TRANS 333
TELECOM 226
ENER 238
EMPL 262
CSDP/PSDC 282
CFSP/PESC 520

AZ ELJÁRÁS EREDMÉNYE

Küldi: a Tanács Főtitkársága

Dátum: 2021. május 28.

Címzett: a delegációk

Előző dok. sz.: 8956/21

Tárgy: New Space a polgárok szolgálatában
– A Tanács következtetései (elfogadva: 2021.05.28.)

Mellékelten továbbítjuk a delegációknak a „New Space a polgárok szolgálatában” című tanácsi következtetéseket, melyeket a Tanács a 2021. május 28-i 3797. ülésén fogadott el.

A Tanács következtetései: „New Space a polgárok szolgálatában”

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA

EMLÉKEZTETVE:

- az Európai Unió működéséről szóló szerződésre¹, amely az űrpolitikát az Unió hatáskörébe utalta;
- az európai űrstratégiáról szóló, 2017. május 30-i tanácsi következtetésekre, amelyekben a Tanács arra ösztönzi a Bizottságot és a tagállamokat, hogy működjenek együtt az érintett szereplőkkel annak érdekében, hogy elősegítsék az űralkalmazások, az üzleti lehetőségek, a tájékoztató tevékenységek, valamint az ipari kapacitás terén az innovációt és a fejlesztést, többek között a New Space (azaz a megújuló űrágazatban tevékeny) vállalkozások és kezdeményezések, a kkv-k, valamint az induló és a növekvő innovatív vállalkozások számára;
- „Az űrágazat katalizáló szerepe” című, 2019. május 28-i – az Űrtanács kilencedik ülésén megerősített – tanácsi következtetésekre, amelyekben a Tanács elismeri, hogy az űrágazat mélyreható átalakuláson megy keresztül, új fejlődési szakaszba lépett, és azt új szereplők, például az új űrutazó nemzetek és különösen magánszektorbeli új szereplők formálják;
- az „Űrtechnológiai megoldások a fenntartható Északi-sarkvidékért” című, 2019. november 29-i tanácsi következtetésekre, amelyekben a Tanács elismeri, hogy a New Space kínálja lehetőségek előmozdíthatják, hogy új űrtechnológiai szolgáltatások és megoldások nyújtásával ki lehessen elégíteni többek között az Északi-sarkvidék szükségleteit;

¹ Különösen annak 4. cikke (3) bekezdésére és 189. cikkére.

- a fenntartható Európa űrpolitikájáról szóló, 2020. június 4-i tanácsi következtetésekre, amelyekben a Tanács utal az ún. New Space megjelenésére, és felkéri a Bizottságot, hogy készítsen mélyreható elemzést arról, hogy Európában milyen a New Space aktuális helyzete, mik a jövőbeli kilátások, az ágazat miként járul hozzá az európai gazdasághoz, hatására miképpen bővülnek a meglévő piaci kapacitások, milyen módon támogatja a kkv-kat és az induló innovatív vállalkozásokat, és milyen új szereplők és fejlemények megjelenését foglalja magában;
- az „Íránymutatások a globális űrgazdaság alapelveinek meghatározásában való európai részvételhez” című, 2020. november 11-i – az Űrtanács tizedik ülésén megerősített – tanácsi következtetésekre, amelyekben a Tanács hangsúlyozza, hogy a New Space ágazatra vonatkozó innovációs stratégiát kell létrehozni, amelynek középpontjában a nagyobb mértékű piaci hasznosítás, a versenyképesség, a hatékonyság és a közép- és hosszú távú közös európai célkitűzések állnak;
- az „A dinamikusabb, reziliensebb és versenyképesebb európai ipar felé való átmenetet elősegítő helyreállítás” című, 2020. november 16-i tanácsi következtetésekre, amelyekben a Tanács hangsúlyozza, hogy az EU-nak ambiciózus és határozott európai iparpolitikát kell folytatnia a fenntartható, vonzó és versenyképes üzleti környezet megteremtése érdekében, hogy ki lehessen használni azt a nagy fokú potenciált, amely az Unió-szerte folytatott megerősített együttműködés átgyűrűző hatásaiból fakad, továbbá emlékeztet arra, hogy ez magában foglalja a stratégiai függőségek feltárását és csökkentését, valamint a reziliencia fokozását a legérzékenyebb ipari ökoszisztémákban és az olyan konkrét területeken, mint például az űrágazat;

I. Az európai űrágazat háttere és dinamikája

1. ÚGY VÉLI, hogy az űrágazat – a forradalmi technológiák, a meglévő képességek kiaknázásának új módjai, valamint a világűr kereskedelmi hasznosítása és demokratizálása miatt – globális szinten gyors átalakuláson és bővülésen megy keresztül, és hogy az űrágazat olyan nyereséges ágazattá kezd válni, amelyben új üzleti modellek jelennek meg a különböző méretű vállalatok körében;
2. FIGYELEMMEL KÍSÉRI az intézményi és magánpiacok konvergenciája felé vezető közelmúltbeli dinamikát, beleértve az ipar növekvő szerepét is. E dinamika eredményeképpen az űrágazat nyitva áll új felhasználók és szereplők előtt, ami innovatív és megfizethetőbb űrtermékeket és űralapú szolgáltatásokat eredményezhet, és lehetővé teszi, hogy az űrtevékenységekben korábban részt nem vevő országok nagyobb érdeklődést tanúsítsanak a világűr iránt;
3. ELISMERI, hogy az űrágazat az új technológiai fejlesztéseknek köszönhetően, illetve a költségcsökkentésre, a nagyobb rugalmasságra és a gyorsabb reagálókészségre összpontosító piaci megközelítésekkel kiindulva új piacokat hoz létre és tár fel Európában és világszerte, miközben biztosítja a megfigyelések folyamatosságát, valamint a földi technológiák és az űrrendszerek minőségét és biztonságát. Ezt a dinamikát erősíti többek között a spin-in innováció, az űrtechnológiák és -alkalmazások és a nem űrágazatok közötti erőteljesebb termékeny kölcsönhatás, valamint a Kopernikusz nyílt hozzáférésű adataiból származó adatokat feldolgozó rendszerek integrálásából és a digitális technológiák gyors fejlődéséből hasznot húzó új alkalmazások és szolgáltatások megjelenése;
4. HANGSÚLYOZZA, hogy az űrtechnológia, az űradatok és -alkalmazások fontos szerepet játszanak abban, hogy megtaláljuk az éghajlatvédelmi átállást elősegítő megoldásokat, valamint előrelépést érjünk el a Párizsi Megállapodásban meghatározott célok megvalósítása terén, és ezzel párhuzamosan el tudjuk érni az európai zöld megállapodás céljait, és bolygónkra végül holisztikus szemlélettel tekintünk, jobban megértve és értékelve összetettségét és rendszerszintű jellegét, valamint a kölcsönös összefüggéseket a környezet és jóllétünk, egészségünk és társadalmi-gazdasági rendszerünk között;

II. New Space – európai megközelítés

5. TISZTÁBAN VAN AZZAL, hogy a gyors és tartós átalakulások szükségessé teszik egy a New Space ágazatra vonatkozó európai megközelítés kialakítását; HANGSÚLYOZZA, hogy a New Space hozzá tud járulni az Európai Unió átfogó céljainak eléréséhez, így a zöld és digitális átállás megvalósításához, valamint az európai reziliencia megerősítéséhez. Emellett előmozdít más szakpolitikai területeket is, hatást gyakorol az európai társadalomra és gazdaságra, és választ kínál a polgárok szükségleteire;
6. RÁMUTAT ARRA, hogy a New Space tekintetében az európai kontextust, kultúrát és struktúrákat szem előtt tartó közös megegyezésre van szükség. A New Space ágazatra vonatkozó európai megközelítésnek ki kell terjednie az űrágazat teljes értékláncára, így az upstream, a midstream és a downstream szegmensre, új innovációs és üzleti perspektívát, továbbá olyan keretfeltételeket kell kínálnia, amelyek kedveznek új európai szereplők megjelenésének és az űrökoszisztémák Európa-szerte történő kiépítésének és összekapcsolásának azzal, hogy csökkentik a szabályozási korlátokat és a piacra való belépés akadályait, megnyitják az értékláncokat, változást idéznek elő a közbeszerzésre vonatkozó megközelítések tekintetében, és növelik a magánberuházás mértékét;
7. TISZTÁBAN VAN a magánszektor innovációs kapacitásával, amelyet egyre inkább a magánberuházások lendítenek előre, és ELISMERI azt az értéket, amelyet az az európai űrágazat fejlődése szempontjából jelenthet;
8. HANGSÚLYOZZA, hogy az európai, nemzeti és regionális ökoszisztémák képezik a New Space gerincét Európában; ELISMERI, hogy olyan koherens megközelítésre van szükség a downstream szegmens tekintetében, ami mind a korai, mind pedig a növekedési szakaszban növeli a nyitottságot az űrágazat új szereplői, nevezetesen a kkv-k, a közepes piaci tőkeértékű vállalatok, a növekvő innovatív vállalkozások és az induló innovatív vállalkozások felé, és ezzel együtt előmozdítja az űrtevékenységekhez kapcsolódó vállalkozói szellemet, kapacitásépítést és támogató intézkedéseket, ideértve az űrökoszisztémák Európa-szerte történő előmozdítását célzó finanszírozási lehetőségeket;

9. HANGSÚLYOZZA, hogy a New Space kapcsán folytatott alap- és alkalmazott kutatás, fejlesztés és innováció nagy szerepet játszik a hagyományos űrtevékenység kiegészítésében, ideértve a nagy teljesítményű számítástechnikát, a mesterséges intelligenciát (MI) és a kvantumtechnológiákat a különböző technológiák kombinációjával – mindez a világűrbeli platformok miniaturizálása és sokoldalúbbá tétele révén elősegíti az új űrrendszerek költségeinek csökkentését, ami az űrtechnológián alapuló jobb minőségű, költséghatékony és biztonságos adatokat, információkat és szolgáltatásokat eredményez; KIEMELI emellett azt a szerepet, amelyet az új technológiák és tervezési szemléletek jelentenek többek között az űrkutatásra és a világűr erőforrásainak felhasználására, valamint a világűrbeli platformok újrahasznosítására nézve;
10. HANGSÚLYOZZA annak fontosságát, hogy a New Space szereplőinek világűrhez való hozzáférése tekintetében fennálló konkrét igényeket – szükség esetén adaptált és kiegészítő földi infrastruktúrákon keresztül – kielégítsék;
11. RÁMUTAT arra a szerepre, amelyet az EU és a tagállamok töltenek be a nemzetközi és multilaterális környezetben, továbbá arra, hogy a New Space ágazat hozzájárul az űrdiplomácia előmozdításához;
12. HANGSÚLYOZZA, hogy a New Space értéket teremt a társadalom, a gazdaság és a környezet számára, és az űrágazat környezeti, társadalmi és gazdasági előnyöket hozó katalizátorszerepet tölt be, hiszen mindezen területek egyre inkább támaszkodnak a világűrbe telepített eszközökre a távközlés, a navigáció és a Föld-megfigyelési alkalmazások tekintetében, így az űrágazat hatással van a fenntarthatóságra, valamint a zöld és digitális átállásra; emellett KIEMELI, hogy mindezen környezeti, társadalmi és gazdasági előnyök kiaknázása érdekében valamennyi tagállamban nagyobb mértékben kell használni az űralkalmazásokat, -szolgáltatásokat és -adatokat, szoros együttműködésben a végfelhasználókkal, az érdekelt felekkel és az űripar egészével;

III. Unió programok és kezdeményezések és azok hozzájárulása a New Space erősítéséhez

13. HANGSÚLYOZZA, hogy az űrprogram jelenlegi elemei, a Kopernikusz, az EGNOS és a Galileo hozzájárulnak a New Space ágazathoz és részesülnek is annak előnyeiből, mégpedig az űralapú adatok és jelek piaci alkalmazása, valamint az új alkalmazások, termékek és szolgáltatások fejlesztéséhez szükséges információk terén; NYUGTÁZZA az állami műholdas kommunikációban (GOVSATCOM) rejlő lehetőségeket e tekintetben;
14. TISZTÁBAN VAN azokkal a lehetőségekkel, melyeket a világűr-megfigyelés területén jelenleg az uniós SST által nyújtott operatív szolgáltatások – az érzékelőrendszer korszerűsítése és továbbfejlesztése, az űrobjektumok jegyzéke és a szolgáltatások révén – teremtenek a biztonságos, védett és fenntartható űrtevékenységek támogatása és az európai űrinfrastruktúra védelme terén; HANGSÚLYOZZA egy Európára vonatkozó űrforgalom-irányítási megközelítés, valamint irányadó globális normák jövőbeli kidolgozásának a fontosságát;
15. HANGSÚLYOZZA, hogy az uniós programok keretében fontos mind hagyományos, mind innovatív közbeszerzést megvalósítani, amelynek során az ellátási láncok egészében nagyobb nyitottságot és átláthatóságot kell biztosítani a szakpolitika és az eljárások terén, ami előmozdítja az induló innovatív vállalkozások, a növekvő innovatív vállalkozások, más kkv-k és a közepes piaci tőkeértékű vállalatok bevonását;
16. EMLÉKEZTET az európai űrpolitika fejlődésére és annak fontosságára, hogy a tagállamok, a Bizottság, az Európai Unió Űrprogramügynöksége (EUSPA), az Európai Űrügynökség (ESA), valamint az egyéb megbízott szervezetek és érdekelt felek törekedjenek arra, hogy egymás munkáját kiegészítsék és strukturált megközelítést alakítsanak ki az egymás közötti szinergiák megteremtésére annak érdekében, hogy az uniós űrprogramnak a New Space területén kitűzött céljai a lehető legteljesebb mértékben megvalósuljanak;

17. KIEMELI, hogy tovább kell erősíteni az uniós űrprogram és más uniós programok – nevezetesen a Horizont Európa keretébe tartozó kutatás, technológiafejlesztés és innováció, a Digitális Európa program, az Európai Védelmi Alap, az InvestEU, a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz, valamint az európai strukturális és kohéziós alapok – közötti szinergiát és kiegészítő jelleget annak érdekében, hogy multiplikátorhatást lehessen elérni az űrágazatba – többek között a New Space ökoszisztémába – áramló beruházások tekintetében, a lehető leghatékonyabban lehessen felhasználni a közpénzeket, növelni lehessen annak ismertségét, hogy ezek a programok milyen lehetőségeket kínálnak a New Space ágazat szereplői számára, továbbá meg lehessen erősíteni az európai űrágazat versenyképességét és innovációs képességét;
18. ÚJÓLAG MEGERŐSÍTI, hogy alapvetően fontos tovább támogatni a magas szintű készségek fejlesztését, a tudásmegosztást és a képzést annak érdekében, hogy Európa-szerte meg lehessen teremteni a szükséges kompetenciákat; ennek keretében több támogatást kell biztosítani azoknak az országoknak, amelyek űrképességei felfutóban vannak, növelni kell az ágazat diverzitását, valamint több fiatal érdeklődését kell felkelteni a természettudományok, a technológia, a műszaki tudományok és a matematika tanulása iránt;

IV. Úton egy innovatív, reziliens és versenyképes uniós űrágazat felé a New Space ágazatban rejlő lehetőségek kiaknázása érdekében

19. HANGSÚLYOZZA, hogy a kínálati oldali, illetve keresletvezérelt megközelítések ötvözése döntő fontosságú annak elősegítéséhez, hogy az űr- és nem űr-vonatkozású technológiák, szolgáltatások és alkalmazások termékeny kölcsönhatást gyakoroljanak egymásra a különböző szakpolitikákon és – a köz- és magánszférán belüli – ágazatokon átívelően, hogy felhasználóközpontú szemléletet alkalmazva elő lehessen mozdítani az értékteremtést, valamint a biztonságos digitalizáció és a környezeti szempontból fenntartható megoldások piaci elterjedését;

20. ELISMERI, hogy Európának versenyképesnek kell lennie a New Space területén, és fel kell lendítenie a magánberuházásokat, valamint konszolidálnia kell a piaci alapú megközelítéseket, hogy meg lehessen erősíteni az európai bázisú technológiafejlesztőket, beszállítókat és szolgáltatókat, valamint az innovatív és diszruptív technológiák és ipari képességek fejlesztésének támogatását; RÁVILÁGÍT annak jelentőségére, hogy az európai stratégiai űripari értékláncok – műszaki szabályozások, szabványok, közbeszerzés és finanszírozási eszközök segítségével – rezilienssé váljanak;
21. HANGSÚLYOZZA, hogy Európa erősségeit tovább kell fejleszteni annak érdekében, hogy az űrágazat innovatívabbá, reziliensebbé és versenyképesebbé váljon például a következő területeken: kritikus alkatrészek, űralapú biztonságos konnektivitás, ipari szövetségek a mikroelektronika és a nyersanyagok terén;
22. NYUGTÁZZA a Bizottság azon szándékát, hogy a világűrhez való hozzáférés terén elérendő stratégiai autonómia támogatása érdekében közreműködjön az arra irányuló munkában, hogy – a tagállamokkal, az Európai Űrügynökséggel és az iparággal szoros koordinációban és együttműködésben – közös menetrend kerüljön kidolgozásra a hordozórakéták, indító technológiák és infrastruktúrák új generációjára vonatkozóan, a nyitott gazdaság alapelveinek tiszteletben tartása mellett;
23. HANGSÚLYOZZA azoknak a kedvező feltételeknek a jelentőségét, amelyek elengedhetetlenek ahhoz, hogy ösztönözni lehessen a vállalkozói szellemet, és elő lehessen segíteni új üzleti lehetőségek kibontakozását, új piacok és innovációs ökoszisztémák kialakulását és növekedését;
24. KIEMELI, hogy a Föld-megfigyelési adatok szabad és nyílt felhasználására vonatkozó jelenlegi politika alapvetően fontos volt annak előidézésében, hogy komoly igény alakult ki az adatok és az információk iránt, és alapvetően hozzájárul egy valódi európai űr-ökoszisztéma létrejöttéhez, lehetővé téve, hogy a piac a magán- és intézményi ügyfelek széles körének fejlesszen downstream alkalmazásokat;

25. TUDATÁBAN VAN azoknak az új lehetőségeknek, melyeket a magas felbontású adatok rendelkezésre állása és hozzáférhetősége kínál a Föld-megfigyelés és a mesterséges intelligencia közötti konvergencia fokozása terén, melynek köszönhetően e két terület a nem szakmai szintű felhasználók számára is több megoldást kínálhat, ami közvetlenül az európai polgárok előnyét szolgálná;
26. RÁMUTAT a világűr szerepére és arra, hogy az űralapú adatok és információk katalizáló szerepet tölthetnek be különböző uniós szakpolitikák területén, és előnyöket kínálnak úgy az európai adatstratégia szempontjából, mint az uniós kezdeményezések, így például az Európai Űrügynökséggel, az ECMWF központtal és az EUMETSAT szervezettel együttműködésben indított „Irány a Föld” kezdeményezés, a közös európai zöldmegállapodás-adattér, az 5G telepítése vagy a dolgok internetének elterjedése tekintetében;
27. NYUGTÁZZA a Bizottság azon szándékát, hogy a konnektivitást biztosító, meglévő földi és tenger alatti hálózatok kiegészítéseként fejleszteni kívánja az űralapú biztonságos adatkapcsolatot lehetővé tévő kapacitást is;
28. KIEMELI a kiberbiztonság fontosságát a – földi és világűrbeli –New Space rendszerek és műveletek tekintetében; és TUDATÁBAN VAN a kiberbiztonsági megoldásokkal összefüggő globális piaci potenciálnak, amely lehetőségeket teremt az európai vállalkozások, ezeken belül az induló innovatív vállalkozások, a kkv-k és a közepes piaci tőkeértékű vállalatok számára is;
29. HANGSÚLYOZZA, hogy gondoskodni kell arról, hogy a világűrt az űrágazat minden szereplője – így a New Space ágazat szereplői is – fenntartható módon aknázzák ki, az ENSZ vonatkozó egyezményeivel és határozataival összhangban, valamint követve az ENSZ Világűrbizottságának ajánlásait és iránymutatásait;

V. Az európai úripari vállalkozások finanszírozása és növekedése

30. RÁMUTAT a kockázati tőke-befektetések fontosságára a New Space ökoszisztéma egészét illetően; továbbá ELISMERI, hogy nemzeti és regionális szinten közfinanszírozási kereteket és eszközöket kell kidolgozni, melyek kockázatmegosztási eszközként szolgálnának a beruházások tekintetében, illetve segítenének a magánberuházások bevonásában, kiegészítve az olyan pénzügyi eszközöket, mint a saját tőke-bevonás és az idegen tőkével történő finanszírozás az induló innovatív vállalkozások, a kezdeti szakaszba lépő növekvő innovatív vállalkozások, valamint a növekedési szakaszban lévő egyéb kkv-k és közepes piaci tőkeértékű vállalatok számára azzal a céllal, hogy növekedjen egyrészt a magánbefektetők száma az űrágazat piaci szegmenseiben, másrészt a befektetett magántőke nagysága;
31. ÜDVÖZLI a CASSINI (versenyképes induló űrvállalkozások az innovációért) kezdeményezést, amely 1 milliárd EUR összeget irányoz elő az uniós űrágazati alapok alapjára, teljes mértékben kiaknázva az InvestEU kínálta lehetőségeket a forráshoz jutás elősegítésére, valamint ÜDVÖZLI e kezdeményezés szerepét az uniós induló innovatív vállalkozások számának növelésében, az innovatív uniós űrtechnológiákon, -szolgáltatásokon és -alkalmazásokon alapuló vállalkozások körének kiépítésében és e vállalkozások növekedésének és felfutásának felgyorsításában;
32. RÁMUTAT, hogy fontos az állami hatóságokat arra ösztönözni, hogy segítsék elő az innovatív megoldások kereskedelmi hasznosítását e megoldások közbeszerzésével, illetve kereskedelmi hasznosítást megelőző közbeszerzésükkel, és demonstrálják a piaci igényt az induló innovatív vállalkozások, a kkv-k és a közepes piaci tőkeértékű vállalatok iránt az űrágazatban, valamint az űradatokon alapuló digitális szolgáltatások területén;

VI. Nyomon követés és értékelés

33. FELSZÓLÍTTA a Bizottságot, hogy mozdítsa elő az űrágazat európai gazdaságra gyakorolt hatásának rendszeres mérését, figyelembe véve az eddigi munkát, külön hangsúlyt fektetve a New Space ágazatra, továbbá hogy dolgozzon ki erre vonatkozó módszertant, amelynek a segítségével kimutatható, hogy a New Space milyen előnyökhöz juttathatja a polgárokat és az európai gazdaságot, és minderről rendszeresen számoljon be a Tanácsnak;

34. RÁVILÁGÍT annak fontosságára, hogy az európai űrtechnológiák környezeti lábnyomát a globális költségekre (azaz a gazdasági, környezeti és társadalmi költségekre) vonatkozó megközelítés keretében értékeljük, az európai űrágazat környezeti teljesítményének javítása céljával;
35. HANGSÚLYOZZA, hogy a New Space ágazat európai gazdaságra gyakorolt hatásának mérése során egy sor szempontot figyelembe kell venni, ideértve a létrejött munkahelyek számát, az exportot, a beruházások szintjét, az értékesítést és a bevételeket, aminek eredményeképpen valós pillanatképet kapnánk a New Space Európán belüli tendenciáiról és fejlődéséről, kitérve egyúttal a társadalmi és környezeti kihívásokra és felmutatva a világűrben rejlő hozzáadott értéket, valamint azokat az előnyöket, melyeket a társadalom és a polgárok jóléte és rezilienciája szempontjából tartogat;

VII. Elsődleges fontosságú intézkedések

36. FELSZÓLÍTJA a Bizottságot, hogy azzal a céllal, hogy az uniós űrágazat innovatívvá és versenyképessé váljon, a tagállamokkal egyeztetve tegyen javaslatot a New Space ágazatra vonatkozó olyan innovációs stratégiára, amely kiterjed a teljes értékláncre és a forráshoz jutásra;
37. FELSZÓLÍTJA a Bizottságot és az Európai Unió Űrprogramügynökségét, hogy egy cselekvési terv segítségével mozgítsa elő az űrszolgáltatások piaci elterjedését azáltal, hogy az uniós szakpolitikák széles körében ösztönzi az űrmegoldások alkalmazását, továbbá hogy növelje az uniós downstream űripar versenyképességét a downstream űralkalmazások és a felhasználók klaszterekbe rendeződésének elősegítésével Unió-szerte, kiemelt figyelmet fordítva a kiépülő űrképességekkel rendelkező tagállamok kapacitásépítésére, valamint adott esetben mérlegelve normák és szabványok kidolgozását.